

VAGGERYDS
KOMMUN

**STRATEGISK
PLAN OCH
BUDGET
2024 – Förslag
från Oppositionen**

MED PLAN 2025-2026

Oppositionens förslag

Inledning

Vi i oppositionen är väl medvetna om det ekonomiska läget i kommunen. Lågkonjunktur, hög inflation, höga elpriser, ökade kostnader för räntor och pensionsavsättningar etc gör att vi måste vara återhållsamma med nya åtaganden.

Sedan valet 2022 har Sverige en borgerlig regering. En regering som tydligt har lagt om prioriteringar inom välfärdstjänster, skolans verksamheter och på hållbara satsningar. Detta gör att vårt förslag till budget fått delvis ett annat innehåll.

Den budget som majoriteten (MoS) presenterar innebär att nysatsningar är nedprioriterade inom flera områden. Detta leder, tvärtemot MoS löften, till att satsningar inte kommer kunna genomföras.

Vårt budgetförslag planeras utifrån faktiska förutsättningar. Eventuella statliga, tillfälliga bidrag till kommunerna går inte att förutse och ska då inte heller ses som en del i kommunens löpande ekonomiska cykel. Med ett ansvar för helheten så tvekar vi inte att vara återhållsamma och stå förberedda när utvecklingen kräver det. Vi anser att vår kommun behöver en budget med både gas och broms. Vi behöver ställa om så vi kan ha mer personal i första linjen, som ute i skolor och i äldreomsorgen, men samtidigt måste man effektivisera i övergripande organisation. Vikten av att effektivisera är väldigt stor om vi lyssnar på våra verksamheter och de framtida utmaningar som vi står inför.

Vi tycker även att det är viktigt att effektivisera verksamheterna för att kommuninvånarna ska få ut mer för varje investerad skattekrone.

Vi tycker att det är av största vikt att Vaggeryds kommun behåller överskotts målet på 3%. På grund av nödvändigheten att fortsätta kunna vara en expansiv kommun med fortsatta investeringar. Vi tror inte att kommunens skatteintäkter kommer att öka under kommande år därför tycker vi det är riskabelt att sänka målet från 3%.

Det finns idag uppenbara brister i hur kommunens interna organisation är uppbyggd och arbetar och det finns ett stort behov av att stärka den samordnade styrningen – på såväl kommunledningsnivå som hos de kommunala nämnderna med respektive förvaltningar. I alltför många frågor kännetecknas kommunens planering och agerande av rentav obstruerande stuprörstänk, kortsiktiga lösningar och avsaknad av effektiviseringar. Dessa brister leder till att samordningsvinster uteblir och att skattebetalarnas pengar inte används på ett fullt ut ändamålsenligt sätt.

Vi vill härmed lägga en framåtriktad budget som bidrar till den trovärdighet som behövs för den ekonomiska politiken, men också till stabilitet i vår kommuns ekonomi.

Vi vill med det säga, att det tillförs 61,4 Mkr extra i driftbudgeten.

Från vår horisont handlar det om: En fortsatt satsning på välfärdstjänster och en ökad kvalitet i skolan, en satsning på underhåll av våra anläggningar, fastigheter och vägar, en hög investeringstakt, höjda miljöambitioner med en hållbarhetsstrategi över tid.

Strategin för 2024-2026

Oppositionens förslag till strategi och prioritering är i korthet följande:

- Oförändrad skattesats/kommunalskatt under mandatperioden
- Lönepåslag på 3,8 % 2024
- Överskott och intäkter av engångskaraktär i första hand användas till att minska kommunens skuldsättningsgrad eller för att finansiera kommunens investeringar
- Större investeringsprojekt som Simhall, Hjortskolan skall påbörjas 2024
- Hjortsjöskolan tas i bruk höstterminen 2025
- Energieffektiviseringar under 2024.
- Tyvärr ligger skolresultaten i Vaggeryd under det man kan förvänta sig på många områden sett till de pengar vi lägger på skolan. Därav föreslås riktade insatser för ökad måluppfyllelse och ökat stöd för det elevsociala arbetet för ökad trygghet.
- Strategiska markinköp skall göras, till rätt värdering, och till nytta för kommunens tillväxt.
- Landsbygdsutveckling och satsning på gröna näringar. Vi konstaterar att majoritetens budgetförslag helt saknar satsningar utanför våra tätorter.
- Ökade satsningar inom vård och omsorg som konsekvens av EU's nya arbetsdirektiv. Vi ser här en fördubbling av stödet jämfört med MoS förslag.
- Nattbemanning Sörgården - omvandling till demensenhct. Bristen av detta förslag i MoS budget är iögonfallande.
- Fenix 2. Arena skall på sikt endast användas för kulturaktiviteter. Dvs gymnastikundervisning skall flyttas till annan lokal.

Nedan redovisar vi punkt 1 – 12 och skall jämföras med majoritetens punkter i föregående kapitel. Dessa punkter skall ses som yrkanden från opposition och föreslås till kommunstyrelsen respektive kommunfullmäktige.

Punkt 13 och 14 är tilläggsyrkande från oppositionen.

1. Budget för år 2024 med planer 2025-2026 för Vaggeryds kommun. Dokumentet innehåller övergripande lokala mål för hållbar utveckling och politiska strategier, mål för organisationens resurser såsom finansiella mål, arbetsgivarpolitiska mål och mål för eget miljöarbetet. Vi delar MoS förslag om övergripande mål för hållbar utveckling. Vi delar inte fullt ut de politiska strategierna. Vi delar inte de finansiella målen. Vi yrkar på att årets resultat ska vara minst 3 procent av skatter och generella statsbidrag sett över mandatperioden 2023-2026.
2. Resultatbudget för åren 2024-2026 enligt nedan specifikation.
I och med att vi befinner oss i opposition framläggs inte ett ur finansiellt hänseende totalt budgetförslag, men likväl en komplett resultat- och driftsbudget för det kommande året 2024 samt en investeringsbudget för de kommande åren.
Notera att vi föreslår andra prioriteringar av medel till styrelse och nämnder jämfört med majoriteten.
Budgetöverskott med 3% resultatmål ger 24,2 Mkr.

STRATEGISK PLAN - OCH BUDGET VAGGERYDS KOMMUN 2024

Resultatbudget, mnkr	2024	2025	2026	OPP1 förslag 2024
Verksamhetens intäkter	187,4	206,2	223,1	187,4
Verksamhetens kostnader	-1 171,6	-1 241,2	-1 303,6	-1 163,6
Avskrivningar	-58,6	-62,7	-66,8	-58,6
Verksamhetens nettokostnader	-1042,8	-1097,7	-1147,3	-1034,7
Skatteintäkter	792,6	835,3	874,8	792,6
Generella statsbidrag och utjämning	273,3	277,2	288,9	273,3
Resultat före finansnetto	23,1	14,9	16,4	31,1
Finansiella intäkter	6,3	6,8	7,3	6,3
Finansiella kostnader	-12,5	-15,6	-15,6	-12,6
Resultat efter finansnetto	16,9	6,1	8,1	24,8

3. Driftbudgetramar till nämnder och styrelser för 2024 uppgår till lite mer än 1,03 miljarder kronor. Det är en ökning med 6,2 procent jämfört med 2022 års budget.

I tabellen nedan visas driftbudgetramarna för 2024 enligt oppositionens förslag jämfört med MoS förslag.

Budgetramar (tkr)	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	OPP1. Förslag 2024	OPP. Förslag 2024 vs 2023
Valnämnd	325	325	325	325	325	0
Revisionsnämnd	900	900	900	900	900	0
Överförmyndare	1 415	1 415	1 415	1 415	1 415	0
Kommunstyrelsen	71 520	72 099	72 099	72 099	69 936	-1584
Försörjningsstöd	12 376	13 452	13 677	13 677	13 452	1 076
Räddningstjänst	14 786	15 579	15 579	15 579	15 579	793
Teknisk nämnd	40 814	43 567	44 327	44 327	48 567	7 753
Miljö- och byggnämnd	6 010	6 073	6 073	6 073	6 073	63
Barn och utbildningsnämnd	478 674	490 369	499 440	499 440	480 706	2 032
Kultur och fritidsnämnd	35 111	36 418	36 418	36 418	39 418	4 307
Socialnämnd	308 357	322 024	326 450	326 450	317 863	7 006
Central lönepott	9 285	33 805	65 239	65 239	33 805	24 520
Finansförvaltning	0	13 000	24 500	24 500	13 000	13 000
Nämndbudget	979 573	1 049 026	1 106 441	1 155 354	1 041 039	61 466 6.2%

4, Budgeten för år 2024 fastställs utifrån nedan fördelning ”steg för steg”:

Nedanstående tabell ger en bild av hur oppositionen vill fördela medel mellan nämnderna i förhållande till de medel som avsatts i majoritetens budgetförslag.

Budget 2024 ” steg för steg”	Belopp (tkr)	OPP. Förslag 2024
1. Aktuell budget 2023	979 573	979 573
2. Resursfördelningsmodeller	15 089	15 089
3. Central lönepott 3,8 %	39 400	39 400
4. Strukturförändringar hyror	7 457	7 457
5. Kapitaltjänst	4 000	4 000
6. Politiska prioriteringar ökade resurser	8 000	21 500
7. Politiska prioriteringar minskade resurser	0	0
8. Rättelser	-4 492	-4 492
9. Effektivitetskrav	0	-23 987
Nämndernas ramar 2024	1 049 026	1 038 540
Skatter och generella statsbidrag (utjämning)	1 065 934	1 065 934
Andel av skatter och generella statsbidrag	1,6 %	2,7 %

5. Politiska prioriteringar om 21,5 miljoner kronor fastställs enligt tabell nedan:

Nedanstående tabell ger en bild av hur oppositionen vill prioritera mer pengar till nämnderna i förhållande till de medel som avsatts i majoritetens budgetförslag. Det är viktigt att förstå att de siffror som anges avser totalt extra satsningar.

Ett antal incidenter och oroande händelser på och i anslutning till våra skolor har tydliggjort bristen på samordning gör att vi vill satsa på det elevsociala arbetet.

Vi ser med oro på utvecklingen där fler och fler av våra mindre skolenheter, främst på landsbygden, läggs ner eller ombildas. Därav vill vi satsa ytterligare på landsbygdsutveckling och gröna näringar.

Tyvärr ligger skolresultaten i Vaggeryds kommun under det man kan förvänta sig på, vilket leder till riktade insatser för ökad måluppfyllelse.

Eftersom vi sedan länge har en stor och växande underhållsskuld, vill vi satsa betydligt mer än MoS på underhåll av anläggningar, fastigheter och vägar.

Oppositionens prioriteringar är på 21,5 Mkr jämfört med MoS 8 Mkr.

STRATEGISK PLAN- OCH BUDGET VAGGERYDS KOMMUN 2024

Specificering av politiska prioriteringar	Beskrivning, budgetkompensation för	Belopp (tkr)	Beskrivning, budget kompensation för	Opp1 Förslag 2024
Räddningstjänst	Fyra veckors schema	400	Fyra veckors schema	500
Teknisk nämnd	Inflation	1 000	Inflation, Utökat fastighetsunderhåll, energieffektivisering och utökat vägunderhåll.	6 000
Barn och utbildningsnämnd	Inflation	1 000	Inflation Elevsociala arbetet för ökad trygghet. En kvalitativ skolmåltid Riktade insatser för ökad måluppfyllelse	3 500
Kultur och fritidsnämnd	Riktat statsbidrag Bibliotek försvinner	600	Riktat statsbidrag till Bibliotek försvinner Fenix 2, Aktivitetssamordnare alt, vaktmästare. Simundervisning	4 000
Socialnämnd	Nytt arbetsdirektiv, mm	5 000	Arbetsdirektivet. Nattbemanning Sörgården - Korttids- och fritidsverksamhet FO och Daglig verksamhet.	7 500
Kommunstyrelse		0	-	0
Summa		8 000		21 500

6. Investeringsbudget för åren 2023-2026

Den 19 juni 2023 beslutade kommunfullmäktige om investeringsbudget för åren 2023-2026. Vi föreslår kommunfullmäktige att anta vårt förslag från juni 2023.

- Vår investeringsram för skattefinansierade verksamheter uppgår till 630,6 miljoner kronor. Simhallen, bedömer vi till högre kostnad, och dessutom vill vi påbörja detta projekt tidigare än MoS . Till detta ökade satsningar inom följande områden: Energieffektivisering, (12,3 mnkr), Bro Storgatan/Lagan (2 mnkr), GC väg Bondstorp (4 mnkr), GC väg Tofteryd (4 mnkr) Vägunderhåll (8,7 mnkr).Då vi har en stor underhållsskuld i vårt fastighetsbestånd, så föreslår vi en ökad summa för reinvesteringar. (55,2 Mkr)
- Investeringsramar för taxefinansierade verksamheter uppgår till 89,6 miljoner kronor och det är till exempel infrastruktur inom va-verksamheten och investeringar inom avfallshantering. Ingen förändring föreslås jämfört med majoritetens förslag.
- Investeringar inom exploateringsverksamheten beräknas till ett plus på 49,8 miljoner kronor och rör åtgärder för att anskaffa, bearbeta och iordningställa råmark för att kunna bygga bostäder, affärer, kontor eller industrier. Det ingår också att bygga kompletterande gemensamma anordningar som gator och grönområden. Ingen förändring föreslås jämfört med majoritetens förslag.

Investeringar per nämnd	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	2023-2026	OPP. Förslag
Kommunstyrelsen	9 400	7 200	1 200	1 200	19 000	15 000
Teknisk nämnd*	126 102	138 391	147 862	31 157	443 512	458 605
Kultur och fritidsnämnden	5 910	42 000	42 000	1 500	91 410	111 410
Barn och utbildningsnämnden	10 213	2 075	2 075	2 075	16 438	16 438
Socialnämnden	7 436	1 000	1 500	1 500	11 436	10 436
Räddningstjänsten	5 850	5 100	2 760	3 100	16 810	17 810
Miljö och byggnadsnämnden	500	0	500	0	1 000	1 000
Summa	165 411	195 766	197 897	40 532	599 606	630 699

*Uppdaterad med Tekniska nämndens hantering av tilldelade medel enligt beslut KIP 19 juni 2023

Affärsdrivande verksamhet (VA)	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Teknisk nämnd (VA-verksamheten)	26 556	26 300	23 800	13 000
Summa	26 556	26 300	23 800	13 000

Exploateringsprojekt

Total exploateringsbudget (inklusive taxe- och skattefinansierat)	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Markreserv	30 000	25 000	0	0
Båramo	0	-21 375	0	0
Logpoint	-8 300	12 900	-137 000	6 000
Västra strand	0	-700	0	0
Östra strand*	3 000	25 000	0	-7 000
Götärps hage	0	-900	0	0
Östermo	900	-400	0	0
Norr om travbanan	-32 500	-8 500	-1 000	0
Sörgården	6 300	-2 300	-700	0
Hok 14 tomter	7 500	-2 900	-3 150	-4 400
Travbaneområdet söder om Bondstorps vägen	-1 800	-1 000	0	0
Gärahov	-1 200	-500	0	0
Elektrifiering kombiterminal Båramo*	2 372	5 000	7000	0
Bratteborg 2_6	43 000	0	0	0
Projekt - Östra torget Skänkelund*		2 000	6000	
Projekt -Hok 2:110 förskola*		4 200		-400
Summa	49 272	35 525	-128 850	-5 800

*Budgeten för Exploateringsverksamhet är uppdaterad sedan beslut togs i KF 19 juni 2023

7. Utdebiteringen för 2024 per skattekrona. Vi föreslår oförändrad skatt och det blir grunden för vårt budgetförslag. Vi värnar om kommunens kärnverksamheter och att bibehålla en god service till våra invånare. Vi använder varje skattekrona klokt så vi inte behöver höja skatten.

Ingen förändring föreslås jämfört med majoritetens förslag.

8. Vi vill tillåta att kommunens styrelse har rätt att upplåna dvs öka skulder under år 2024 med totalt 120 miljoner kronor. Kommunens låneskuld har successivt minskat från 540 Mkr 2020 till 440 Mkr 2023. Överskott och intäkter av engångskaraktär i första hand användas till att minska kommunens skuldsättningsgrad eller för att finansiera kommunens investeringar.

9. Nämnderna får i uppdrag att ta fr 2023 ta fram programbudget för 2024 innefattande mål för 2024 samt verksamhetsplan för 2024 utifrån ekonomiska anslag och politiska mål. Delges Kommunfullmäktige 29 januari 2024.

Ingen förändring föreslås jämfört med majoritetens förslag.

10. Kommunfullmäktige beslutar att utdelningen om 2,5 miljoner kronor till Vaggeryds kommun från Vaggeryds Energi AB är oförändrat 2024.

Ingen förändring föreslås jämfört med majoritetens förslag.

11. Kommunfullmäktige beslutar att borgensavgiften på beviljad förpliktelse förblir oförändrad om 0,25 % för Vaggeryds Energi koncern AB. För Vaggeryd Skillingaryds bostads AB (VSBo) är borgensavgiften likaså oförändrad om 0,4 %.

Ingen förändring föreslås jämfört med majoritetens förslag.

12. Internräntan för 2024 fastställs till 2,1 % enligt Vaggeryds kommuns beräkning utifrån lånebehov och lånestruktur.

Ingen förändring föreslås jämfört med majoritetens förslag.

13. Kommunstyrelse och nämnderna har att fatta beslut inom ramen för Strategisk plan och budget 2024. Kommunstyrelse och nämnder skall ej ha befogenhet att inom nämndens totala budgetram under året göra förändringar mellan programområden. För att flytta budgetmedel mellan programområden måste beslut av kommunfullmäktige tas.

14. Utöver det har kommunstyrelse och nämnder enligt MoS förslag befogenhet att inom ram under året göra förändringar till följd av oförutsedda händelser eller annan händelse, som till sin karaktär eller av tidsskäl inte kan avvakta beslut kommunfullmäktige. Vi oppositionen vill påminna att tekniska nämnden har en budget 61,2 Mkr för oförutsedda investeringar och reinvesteringar. Kommunstyrelse eller nämnder skall inte ges befogenhet att göra förändringar utöver budget, utan måste lyfta detta till kommunfullmäktige.

Thomas Axelsson (KD)

Magnus Thelin (L)

Stig Svensson (SD)

PLATS FÖR ATT GÖRA SKILLNAD

**VAGGERYDS
KOMMUN**

